

Rahankeräyslain kokonaisuudistus

Hallintovaliokunta 15.1.2019
Neuvotteleva virkamies Elina Rydman

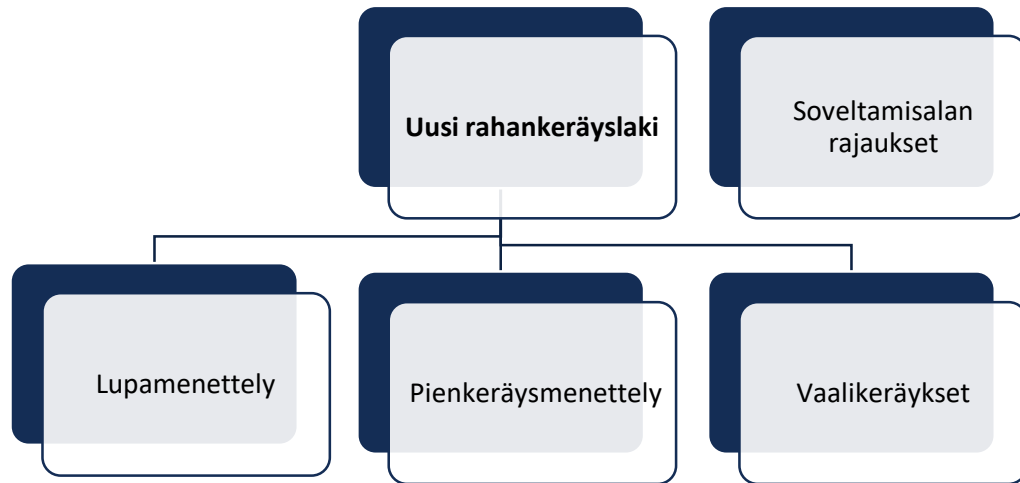

Esityksen lähtökohdat

- Toteuttaa hallitusohjelmaan sisältyvää tavoitetta vapaaehtoistoiminnan merkittävästä helpottamisesta sekä rahankeräyksen järjestäjään että viranomaiseen kohdistuvaa hallinnollista taakkaa keventämällä sekä lupaprosesseja sujuvoittamalla
- Lisätä kolmannen sektorin toimintamahdollisuuksia rahankeräysten järjestämisessä luomalla erilliset mukautetut viranomaismenettelyt rahankeräyksiä jatkuvasti järjestäville tahoille ja kertaluonteisia keräyksiä järjestäville tahoille
- Edistää kansalaisyhteiskunnan toimintaa mahdollistamalla rekisteröimättömässä muodossa toimivien kansalaisryhmien rahankeräykset laajemmin
- Vastata digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin kehittämällä lainsäädäntömuutoksin sähköistä asiointia, luopumalla rahankeräykseen liittyvästä viranomaisten alueellisesta toimivallanjaosta sekä keräystapojen sääntelystä

Esityksen pääasiallinen sisältö

- Säädetäisiin rahankeräysten järjestämisestä ja niiden asianmukaisuuden valvonnasta
- Yleishyödyllisyysedellytys pääsääntönä
- Rahankeräys mahdollista laissa säädetyin edellytyksin kahta vaihtoehtoista menettelyä hyödyntäen
- Luovuttaisiin viranomaisten alueellisesta toimivallanjaosta
- Käytännön toimeenpanijaa koskevasta sääntelystä luovuttaisiin
- Tarkoitus tulla voimaan syksyllä 2019 (riippuvuus tietojärjestelmämuutoksista)
- Kevennettäisiin myös asetustasoista sääntelyä

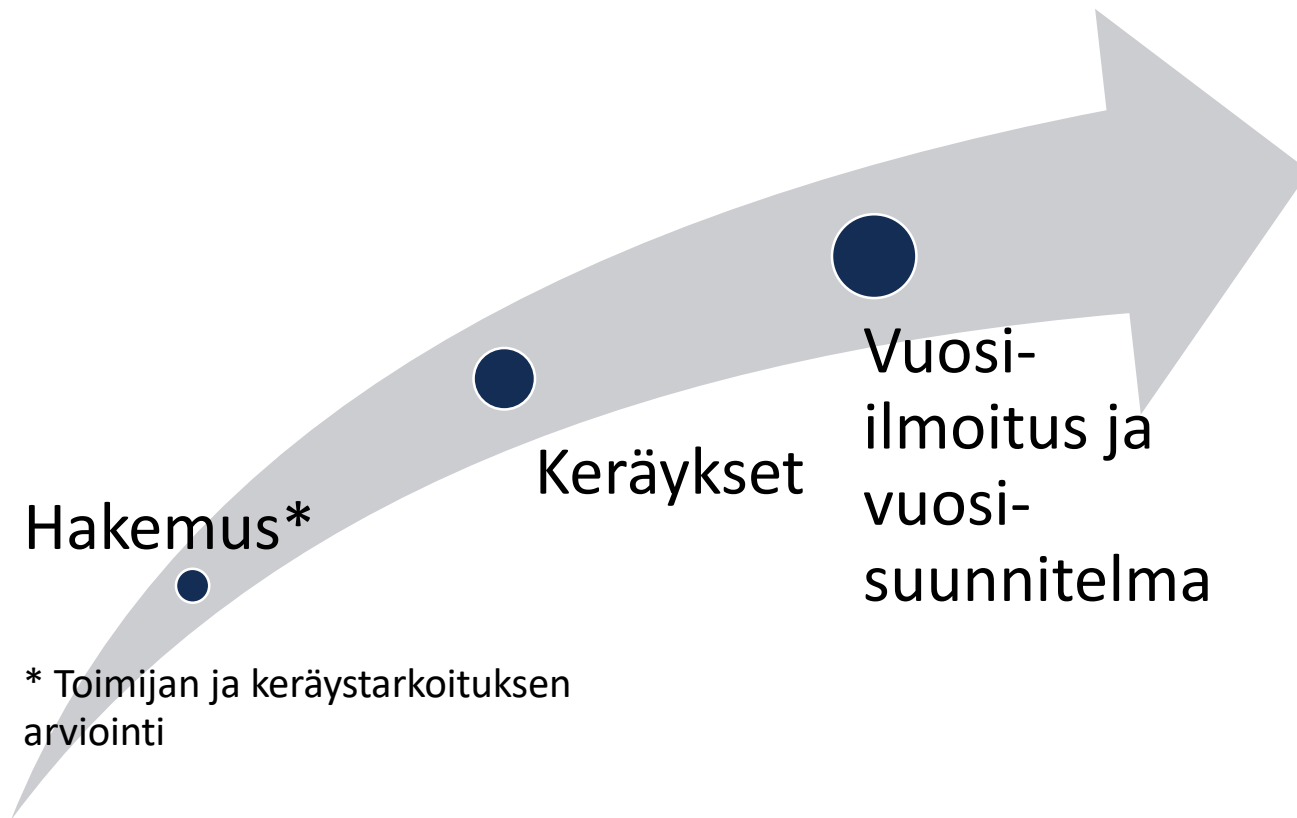

Lupamenettely

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lupamenettely

Yleistä

- Toimivaltaisena viranomaisena Poliisihallitus
- Luvan myöntämisen edellytyksenä olisi edelleen pääsääntöisesti rahankeräyksen järjestäjän toiminnan tarkoituksen sekä keräystarkoituksen yleishyödyllisyys
- Laissa säädettäisiin aikaisempaa yksityiskohtaisemmin niistä tahoista, joille rahankeräyslupa voitaisiin myöntää
- Rahankeräyslupa myönnettäisiin aina toistaiseksi voimassa olevana
- Lupamenettelyä kevennettäisiin huomattavasti (esim. ei enää ilmoitettaisi keräystapoja eikä arvioitaisi toiminnan vakiintuneisuutta ja keräyksen yleisen edun mukaisuutta)
- Rahankeräyksen järjestäjä tekisi vuosittain Poliisihallitukselle vuosi-ilmoituksen
- Tulevan tilikauden keräyksistä ilmoitettaisiin suuntaa-antavalla vuosisuunnitelmalla

Lupamenettelyn vaiheiden keveneminen

- Hakemusvaiheesta poistuvat tiedot:

- Keräystavat ja kulut
- Yleisen edun mukaisuus
- Kulujen ja tuottojen epäsuhta
- Rahankeräyksen toteuttamisalue
- Toiminnan vakiintuneisuus
- Keräystunnus
- Keräysaika

- Muutoshakemuksia ei enää tarvita

- Raportointivaiheesta poistuvat tiedot:

- Selvitys rahankeräysvarojen käytöstä
 - korvataan tiliotteen esittämisellä
- Loppuilmoitus rahankeräysvarojen käytöstä
- Toiminnantarkastajan lausunto

Raportoinnista ja valvonnasta

- *Vuosi-ilmoitus* rahankeräysten järjestämisestä, kuluista, tuotosta ja tuoton käyttämisestä Poliisihallitukselle vuosittain kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä
- Suuntaa-antava, ei-sitova *vuosisuunnitelma* Poliisihallitukselle seuraavan tilikauden aikana järjestettävistä rahankeräyksistä joko vuosi-ilmoituksen yhteydessä tai viimeistään kaksi kuukautta ennen seuraavan tilikauden alkamista
- Poliisihallituksella olisi mahdollisuus kieltää *rahankeräyksen järjestäminen ja rahankeräysvarojen käyttö*, perusteet nykyistä tarkkarajaisemmat eikä virheellinen toiminta olisi enää riittävä peruste (luvanhaltijan maksukyvyttömyys olisi uusi peruste)
- Myös *rahankeräysluvan peruuttamiselle* nykyistä korkeampi kynnys, lähtökohtana lainvastainen toiminta tai tila (maksukyvyttömyys olisi uusi peruuttamisperuste)
- *Kirjallisen varoituksen* antamisen käyttöalaa laajennettaisiin

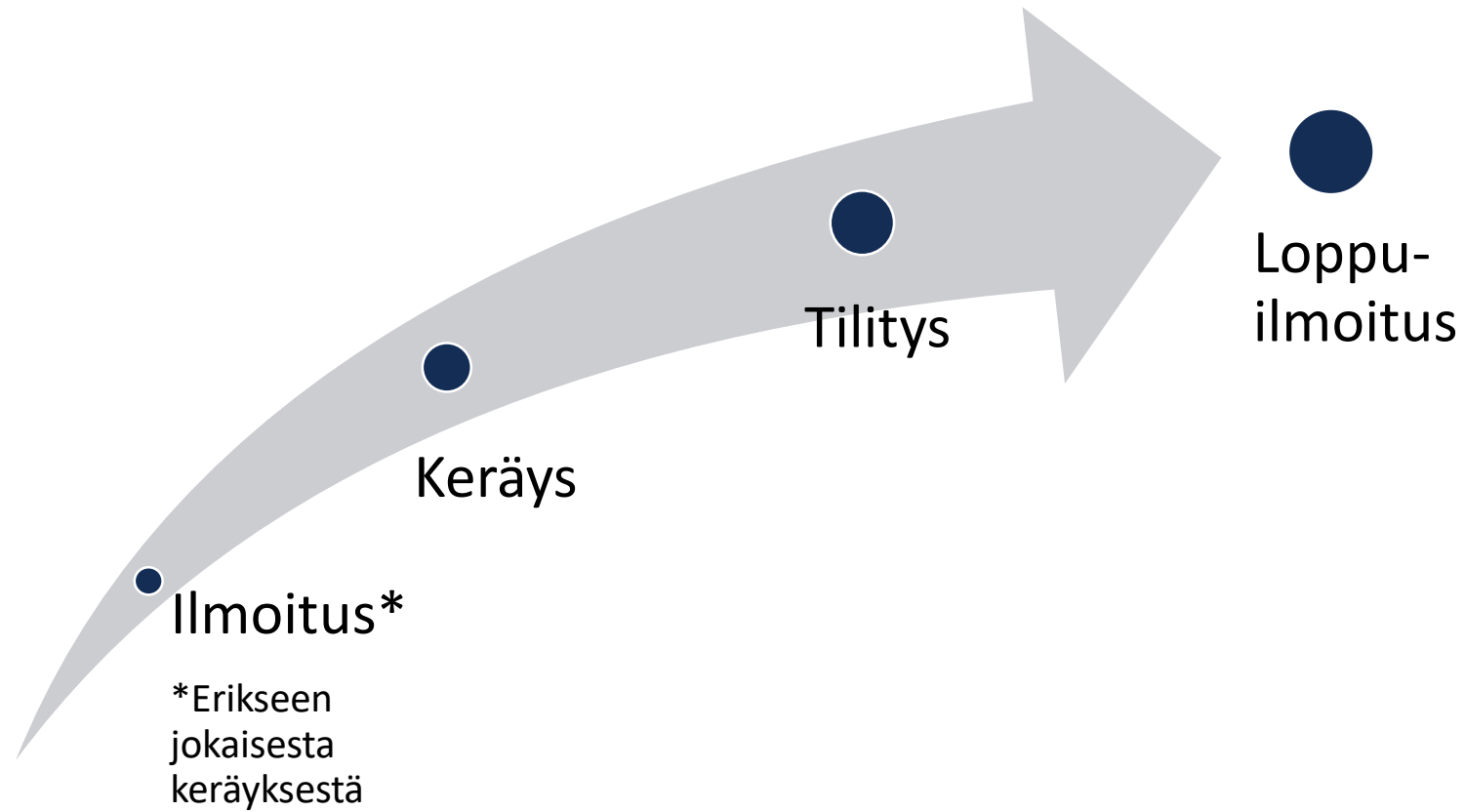

Pienkeräysmenettely

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Pienkeräysmenettely

Yleistä

- Toimivaltaisena viranomaisena poliisilaitokset
- Pienkeräyksen järjestämisestä tehtäisiin ilmoitus poliisilaitokselle vähintään viisi arkipäivää ennen pienkeräyksen aloittamista
- Yhdellä pienkeräyksellä olisi mahdollista kerätä enintään 10 000 euroa ja se saisi kestää enintään kolme kuukautta
- Pienkeräyksen järjestäjältä eikä keräystarkoitukselta edellytettäisi yleishyödyllisyyttä
- Kerääjätahoja tarkentavilla rajoituksilla pyritäisiin kuitenkin tukemaan yleishyödyllisen toiminnan rahoittamisen tukemisen tavoitetta (yritys ei voisi järjestää pienkeräystä)
- Pienkeräystä ei saisi järjestää
 - elinkeinotoiminnan tukemiseen
 - oikeushenkilön varallisuuden kartuttamiseen
- Myös luonnollisten henkilöiden muodostamalla ryhmällä oikeus järjestää pienkeräys

Raportoinnista ja valvonnasta

- *Pienkeräystilitys* pienkeräyksen tuotosta, tuoton käyttämisestä, kuluista ja keräyksen järjestämisajasta poliisilaitokselle viimeistään kahden kuukauden kuluttua keräyksen päättymisestä, tiedot vastaavat pääosin nykyisin annettavia tietoja
- *Loppu-ilmoitus* poliisilaitokselle, kun rahankeräyksellä saadut varat on käytetty keräystarkoitukseen, voidaan tehdä pienkeräystilityksen yhteydessä
- Valvontaan sisältyisi oma-valvontaa ja viranomaisen suorittamaa valvontaa
- Pienkeräyksen järjestäjällä olisi *velvollisuus seurata* keräyksellä saatujen varojen määrää ja *keskeyttää* pienkeräys välittömästi, jos varat ylittävät 10 000 euron enimmäismäärän
- Poliisilaitos voisi *kieltää pienkeräyksen järjestämisen ja rahankeräysvarojen käytön* lainvastaisen toiminnan perusteella (maksukyvyttömyys ei olisi keskeyttämisperuste pienkeräyksissä)

Rikoslakiin tehtävät muutokset

- *Rahankeräysrikosta* koskevia säännöksiä (RL 17:16 c) muutettaisiin
- Huomioitu lupamenettely, ilmoituksenvarainen pienkeräysmenettely ja käytännön toimeenpanijaa koskevan sääntelyn purkaminen
- Ei enää kriminalisoitaisi väärän tiedon antamista
 - teko olisi rangaistava väärän todistuksen antamista koskevan RL 16:8 nojalla
- Hallinnollisten velvollisuuksien rikkomista arvioitaisiin rahankeräyslaissa tarkoitettuina *rahankeräysrikkomuksina*

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
kirjaamo@intermin.fi